

GELOOF, HOOP EN LIEFDE

Eenakter voor dames

door

MARIJKE KARTEN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **GELOOF, HOOP EN LIEFDE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **MARIJKE KARTEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© **2025 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv**

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, generale repetities met publiek, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **2** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten.

E-mail: rechten@toneelfonds.be. **Telefoon:** (03)3.66.44.00.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN: (2 dames)

Mart - rond de 65 jaar

Grietien - rond de 65 jaar

DECOR:

Een kamer/keuken. Vooraan twee grote stoelen met een salontafel.
Twee flinke vazen links of rechts bij de muur.

(Mart staat bij het aanrecht. Rommelt met een pan en een bos bloemen.

Grietien zit in een stoel. Haar jasje hangt over de rugleuning. Kijkt op haar horloge en zoekt de klok in de kamer)

MART: *(Staat met haar rug naar haar zus toe)* Ik zet je bloemen maar even in een pan. Ik zoek straks wel een geschikte vaas. Zal ik koffie zetten?

GRIETIEN: *(Kijkt op haar horloge)* Ja, doe maar! *(Wijst naar twee flinke vazen die op de grond staan)* Zijn die spuuglelijke dingen van Ma bij jou beland? Dat je ze niet meteen naar een kringloopwinkel hebt gebracht.

MART: Je bedoelt die vazen van Ma's tante?

GRIETIEN: Welke anders... *(Lachend)* Je kunt er ook mee naar Kunst en Kitsch gaan! Het schijnt een leuk dagje uit te zijn! De dingen die veel waard blijken te zijn, hebben mensen vaak bij de kringloopwinkel gekocht of op een rommelmarkt! *(Pakt een poëziealbum van de salontafel)* Jij hebt hem dus bewaard!

MART: Wat heb ik nog meer bewaard? *(Rommelt met koffiekopjes enz.)*

GRIETIEN: Je poëziealbum!

MART: Oh.. Ja, die ligt klaar voor Louise.

GRIETIEN: Hebben die meiden van tegenwoordig er dan nog eentje?

MART: Nee, ik geloof eigenlijk van niet. Ze had op de lagere school een vriendenboekje, daar hoefde ik dus niet in te schrijven. Ze gaat een spreekbeurt houden over poëziealbums. *(Ze zwijgen even)* Was je in de buurt?

GRIETIEN: *(Vaag)* Ik kon meerijden...

MART: Leuk! Tijd niet gezien! *(Wacht even op antwoord)* Je hebt trouwens mazzel dat ik thuis ben!

GRIETIEN: Je had wel eens iets gezegd van: dinsdags werk ik niet...

MART: Het wisselt wel eens! Heb je tegenwoordig weer wél suiker in je koffie?

GRIETIEN: *(Pinnig)* Nee, natuurlijk niet. Ik ben niet zo'n jojo lijnster!

MART: *(Negeert dat. Wijst naar het poëziealbum)* Cas zei dat ik er vast nog wel eentje van vroeger had.

GRIETIEN: Ja, vanzelf! Wie wat bewaart, die heeft wat. Jij dus. En...

een heleboel troep! (*Wijst naar de vazen*)

MART: Heb jij de jouwe dan weggedaan?

GRIETIEN: Ik zelf niet! Maar met elke verhuizing na een scheiding verdwenen er dingen. Vele handen maken licht werk, maar je hebt ook geen zicht op je spullen. Ik heb geen idee waar het ding is gebleven. Al ben ik niet rouwig om zulke oude sentimenten. (*Bladert in het boekje. Verbaasd, afgunstig*) Pa heeft dus wél in die van jóú geschreven!

MART: In die van jou dan niet?

GRIETIEN: (*Bits*) Nee! Hij voelde trouwens nooit als mijn vader. Ik dacht altijd dat ik een vondeling was of een zigeunerkind, dat bij jullie was gedropt.

MART: (*Schudt haar hoofd. Zacht*) Die riedel heb ik al vaker van je gehoord... (*Komt met een blaadje met twee mokken, zoetjes en melk naar de salontafel gelopen. Zet het blad neer*) Geen koek zeker?

GRIETIEN: (*Bits*) Je hebt niet eens een trommel meegenomen! (*Wijst naar het blaadje*) Jij vraagt altijd naar de bekende weg. Deed je vroeger ook altijd. Net ma! (*Zucht en schudt haar hoofd. Weer wat afgunstig*) In mijn album was het derde blaadje voor hem gereserveerd; nadat van ma. Het is altijd wit gebleven. Toen ik het album pas had gekregen, had hij geen tijd. Later toen het wat voller werd met versjes van klasgenootjes hoefde dat van hem voor mij niet meer. (*Verbaasd. Jaloers*) Oh, jij hebt die van opa en tante Kee er ook instaan!

MART: (*Gaat zitten. Zucht*) Is dat gevoel van er niet bij horen van vroeger er nog altijd? (*Schudt haar hoofd. Grietien haalt schouders op. Mart wacht even voor ze verder gaat*) Onze vader was inderdaad vaak weg. Bijna elke avond had hij wel ergens een vergadering, maar dat maakte hem toch niet tot een...

GRIETIEN: (*Onderbreekt haar zus*) ...voor mij bleef hij een vreemde. Je weet wel van die reclame: Wie is die man die zondags het vlees snijdt? (*Pinnig*) Zulke gevoelens... draag je je hele leven verder met je mee! Net zoals mijn gevoel over ma en jij... vier handen op één buik...!

MART: (*Zucht*) Sorry, maar het klinkt toch alsof je...

GRIETIEN: (*Quasi luchtig*) Ik? Jaloers? Oh, nee! Dat geclaimd worden door haar... brrr! Werd je het niet eens beu?

MART: (*Haalt schouders op. Zucht*) Waarom kun je het na al die jaren nog niet los laten?

GRIETIEN: (*Kijkt op de klok. Valt Mart in de rede*) Over een klein uur komt Karel... me weer oppikken!

MART: (*Zacht*) Dat je uit de helft van de wereldbevolking juist twee keer een “verkeerde” man koos? Je kon genoeg jongens krijgen als jonge meid. En later had je toch ook kerels voor het uitzoeken, dacht ik... (*Schudt haar hoofd*)

GRIETIEN: Alsof een leuk toetje het gemakkelijker maakt! (*Zacht*) Ik kon toch ook niet aan zo’n kerel z’n neus zien of hij... (*Haalt schouders op*) Trouw is een rekbaar begrip voor sommigen...

MART: (*Negeert die laatste woorden. Kijkt ook op de klok aan de muur en naar de bloemen*) Dat wordt dus een bezoek-je. (*Aarzelt even*) Kom je echt zo maar... of... is er...een... (*Zachter*) We zien elkaar al zo weinig...(*Kijkt strak en vragend naar haar jongere zus*)

GRIETIEN: (*Negeert de vraag van haar zus. Bladert weer in het boekje. Leest hardop*) “Geloof, hoop en liefde! Bewaar ze alle drie! Maar schenk van liefde ook veel weg, dat zorgt voor harmonie!”

MART: Juf Cato! Een inval juf! Ze was er een half jaar of zo!

GRIETIEN: (*Minachtend*) Wat een slap versje! Belerend en zoet...

MART: Dat zijn die rijmpjes toch allemaal? Al zit er in een enkele wel eens wat meer inhoud. Ik heb ergens ook nog het album van ónze moeder. Maar ik kon het zo snel niet vinden. (*Wijst naar het album*) Daar staan, die dáár in de mijne staan, ook bijna allemaal in. Ze werden gewoon over geschreven. Deden wij toch ook? Een enkeling, zoals juf Cato, bedacht zelf iets. Díé versjes werden gerespecteerd. En niet klakkeloos gekopieerd. (*Gebaart naar haar zus. Pakt zelf haar kopje*) Drink je koffie op. Hij wordt koud.

GRIETIEN: (*Reageert niet*) Geloof, hoop en liefde... Dat is toch een kruis, een anker en een hart door elkaar?

MART: Ja! Als ik een rondje fiets, kom ik vaak langs een huis waar het, flink groot, van metaal, aan het balkon is bevestigd. Daar woont vast een zeeman, dacht ik de eerste keer... Het heeft iets... (*Haalt schouders op*)

GRIETIEN: Ik heb ooit zo’n brosjé gehad. Van oma. Ze had het

ergens op straat gevonden. Het was van doublé. (*Minachtend*) Vanwege dat kruis, mocht ik het niet dragen van Ma. Ik geloof niet dat ik het heb meegenomen toen ik het huis uitging! (*Zucht even*) Nou ja, dat was ook nogal hals over kop... (*Drinkt haar koffie op*)

MART: Ja, dat kun je wel stellen! Pap en mam waren nogal geshockeerd toen je hen vertelde dat je wilde... dat jullie moesten trouwen... Ik was toen al intern. Ik hoorde het later.

GRIETIEN: (*Neemt een slok. Lachend*) ... met onze katholieke buurjongen nog wel...

MART: (*Knikt*) Knappe, aardige knul!

GRIETIEN: (*Knikt bevestigend. Quasi verbaasd*) Oh, dat vond jij dus ook! (*Drinkt eerst haar koffie op. Gedecideerd*) Dan was je niet de enige! (*Zachter*) Daar was Jos zich helaas ook terdege van bewust, merkte ik al snel. (*Weer gedecideerd*) Maar ik was stapel op hem. Het kon me niets schelen dat hij gelovig was. Pa en ma vonden echter al van het begin af aan dat ik die verkering daarom moest uitmaken. Ze vonden me er ook te jong voor ! Ik piekerde er niet over: Ik wilde hém. (*Uitdagend*) Ik heb het er toen gewoon op aan gestuurd... Ik zette eerst Jos – de brave borst schrok zich rot toen ik het hem vertelde – voor het blok. Hij dacht dat één keertje geen kwaad kon... En daarna heb ik pa en ma gewoon voor een voldongen feit gezet... zwanger!

MART: (*Geschokt*) Dat meen je niet! Dat heb ik nooit geweten... dat jij... expres...

Dat je dat durfde...

GRIETIEN: (*Trots*) Och... Als ik iets wil...

MART: (*Berustend*) Dan heb je het niet...

GRIETIEN: ...precies... niet ergens anders! Een ongehuwde moeder zouden ze nog erger hebben gevonden, dus... trouwen!

MART: (*Nog verbaasd*) Ik heb echt altijd gedacht dat het een “ongelukje”...

GRIETIEN: Nee, dus! Dat er commentaar óp en sores dóór zou komen, dat kon ik ook met mijn klompen wel aanvoelen. Maar die wilde ik met alle liefde, voor Jos, wel op de koop toe nemen. (*Wat laconiek*) Het werd alleen wel wat méér heibel dan ik me had voorgesteld.

MART: Nou, dat werd het zeker! Ik hoorde van ma, dat Jos zijn

ouders bij ons thuis met háár en Pa flink hebben zitten... bakkeleien. Onder andere over... *(Stopt abrupt)* Maar waarom vertel je me dat na zoveel jaren nú? Is er een... *(Kijkt strak naar Grietien)*

GRIETIEN: *(Gaaf er niet op in)* Ze hadden Jos en mij gesommeerd een rondje te gaan lopen. Heel verstandig! Ja, natuurlijk, we hadden allebei geen cent te makken. We zaten nog op school. Dus wie moest het hele gebeuren betalen... Hij was de oudste, ik de jongste... Onze beide ouders hielden het hoofd net aan boven water in die tijd. Nou, dat weet je zelf ook nog wel! Onze pa was nog al eens werkeloos! Geen idee waarom. Jos zijn vader werkte op een fabriek. Zijn moeder was al jaren hier en daar als werkster aan de slag. Onze ma zat vaak achter de naaimachine: ook voor anderen... Dus...

MART: *(Valt haar zus in de rede)* En toen was daar je reddende engel: oma!

GRIETIEN: Precies, dat lieve mens heeft ons gered! Als zij er niet... *(Schudt hoofd. Heft handen)* Ze betaalde de trouwerij en we mochten bij haar komen inwonen. Wie heeft zo'n oma!

MART: Wij! Eh..., jij dus! Daar hadden jullie puur geluk mee!

GRIETIEN: Daar ben ik haar nog altijd ook heel erg erkentelijk voor. Had ze maar wat langer blijven leven... *(Kijkt op haar horloge. Kijkt op de klok aan de muur)* Karel houdt van op tijd...

MART: Je kwam toch niet alleen voor deze wel wat late ontboezemingen aan-waai-en?
(Grietien schudt haar hoofd. Zegt niets)

MART: *(Wacht even op antwoord. Dat komt niet. Ongemakkelijk)* Karel? Heb je nieuwe burens? Ik heb je de naam nooit horen noemen! *(Zacht)* Nou ja, wat zien we elkaar...

GRIETIEN: Hij is een.. de vriend... van Flip! *(Staat op. Loopt wat rond. Raakt de vazen aan)* We hebben het oma niet gemakkelijk gemaakt. Jos en ik waren nog al.... jong... Eigenlijk had ze twee grote kinderen in huis, die vader en moedertje speelden! Maar dan in het echt.

MART: *(Knikt bevestigend)* Jullie waren allebei nogal... eigenwijs..., heeft oma er wel eens over gezegd.

GRIETIEN: *(Pinnig)* Jos dacht, omdat hij de oudste was in hun grote gezin, alles te weten over het verzorgen van een baby. En dat hij

als man, de baas mocht spelen over mij. Dat pikte ik niet. Ma had me al genoeg gestuurd en gesteld... (*Kijkt naar Mart. Die reageert daar niet op*) Oma heeft heel wat tussen ons gesust. En... met Sam rond gelopen als die weer eens huilde... Jos en ik moesten van school af en aan het werk... Oma paste op. (*Zacht*) Eigenlijk gaf ik dus weer het heft uit handen...

MART: (*Gaat daar niet op in*) En Sam scheen geen... makkelijke baby te zijn geweest...

GRIETIEN: Hij is nóg moeilijk... Maar Mariët kan hem goed aan.

MART: Is je kleinzoon ook zo?

GRIETIEN: Minder, maar er zit ook een kop op!

MART: (*Laconiek*) Zit in de familie...

GRIETIEN: (*Knikt*) Bij Ma kon ik toen geen goed meer doen. Ze bleef het me verwijten, als ik haar ergens tegenkwam, wat ik zoveel mogelijk heb geprobeerd te voorkomen. Dat was wel eens moeilijk als je bij elkaar in de buurt woont. Ik had naar haar moeten luisteren: geen seks voor... (*Haalt schouders op*) Oma, de schat, is voor de geboorte van Sam zelf naar Ma toe gegaan om te vragen of ik Ma's uitzet zou mogen gebruiken. Ze had er zelf ook de nodige pennen voor gebreid en steken aan genaaid. Gelukkig had Ma voor ons veel wit gekozen. Oma wist dat Ma die uitzet had bewaard, voor het geval dat... na twee meiden... nog een nakomertje... (*Schudt haar hoofd*) Pa had graag nog een jongen gewild... Hij is op een avond alles bij oma en mij komen afleveren. Oma en ik hadden stiekem gehoopt dat Pa én Ma samen zouden komen... (*Haalt schouders op*) Ik heb mijn gevoel van "een zondagse vader" toen maar even opzij gezet en hem omhelsd. Dat was hij van mij niet gewend. Hij was er duidelijk nogal mee aan.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

info@toneeluitgeverijvink.nl

072 5112407

“Samenspelen” is ons motto